

یکشنبه ۳۱ فروردین ۱۳۹۹

برق

خبرنامه روزانه سندیکای صنعت برق ایران

۲۶۱۸

- راهکارهای پیشنهادی برای کاهش اثرات منفی
- ۲ ویروس کرونا بر صنعت برق.....
- ۳ دعوت به همکاری
- مجاز شدن تاخیر پیمانکاران در زمان اجرای
- ۳ تعهدات
- بخشنامه وزرات کشور ترکیه برای حمل و نقل
- ۳ در مبادی گمرکی
- «بی تفاوتی» به مصوبه مهم حمایت از تولید
- ۴ انرژی
- ۶ جهان اقتصاد و کسب و کار به روایت آمار
- باید بدون کمترین تردید از بخش خصوصی و
- ۷ فعالان اقتصادی حمایت کنیم
- ۸ مکانیزم تامین منابع از بانک مرکزی
- ۹ رخ دیگر یک واگذاری تاریخی

ضرورت شفاف‌سازی پروتکل‌های بهداشتی برای فعالان اقتصادی

سندیکای صنعت برق ایران در نامه‌ای به مقام عالی وزارت بهداشت، خواستار رسیدگی به مشکلات کارفرمایان و ایهامات پروتکل‌های بهداشتی تدوین شده در مبارزه با ویروس کرونا شد. در ابتدای این نامه تاکید شده است که لزوم تعهدسپاری مقام مسئول واحد صنعتی یا صنعتی مبنی بر پذیرش عواقب عدم اجرای راهنماهای بهداشتی ابلاغی از سوی وزارت بهداشت از سوی کارکنان و مشتریان، مانع مهمی برای کارفرمایان و صاحبان کسب و کار در تکمیل تعهدنامه است. مضافا اینکه نامشخص بودن ساز و کار غرامت افراد فوت شده ناشی از بیماری همه‌گیر کرونا و فیرقابل تشخیص بودن محل بیماری نیز ایهام مهمی برای کارفرمایان است. با شیوع و همه‌گیری ویروس کرونا در کشور و دخیل بودن عوامل متعدد در نحوه ابتلا به این بیماری که خارج از اراده کارفرمایان است، ابتلای کارکنان را نمی‌توان صرفا ناشی از سوی وزارت بهداشت دانست. لذا مقتضی است این موضوع به صراحت در پروتکل‌های مربوطه قید گردد که اگر کارفرما تعهدات خود در خصوص رعایت پروتکل‌های بهداشتی را رعایت و فرم‌های خود اظهاری نیز توسط شاغلین تکمیل شود، مسئولیتی متوجه کارفرما نیست.

از اینرو خواهشمند است مساعدت و دستورات مقتضی برای تسریع در رسیدگی به این مهم را صادر فرمایند. پیشاپیش از حسن توجه جناب عالی قدرتی می‌نمایم.

علی یخشی
رئیس هیات مدیره

شماره: ۶۹-۴۵
تاریخ: ۹۷۰-۱۳۰۰

سندیکای صنعت برق ایران
Iran Electrical Industry Syndicate

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر سعید تمگی
مقام عالی محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

با سلام و احترام:

ضمن عرض خسته نباشید و خلاقیت خدمت جناب عالی و همکاران محترم مجموعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، به استحضار می‌رساند لزوم تعهدسپاری مقام مسئول واحد صنعتی یا صنعتی مبنی بر پذیرش عواقب عدم اجرای راهنماهای بهداشتی ابلاغی از سوی وزارت بهداشت از سوی کارکنان و مشتریان، مانع مهمی برای کارفرمایان و صاحبان کسب و کار در تکمیل تعهدنامه است. مضافا اینکه نامشخص بودن ساز و کار غرامت افراد فوت شده ناشی از بیماری همه‌گیر کرونا و فیرقابل تشخیص بودن محل بیماری نیز ایهام مهمی برای کارفرمایان است.

با شیوع و همه‌گیری ویروس کرونا در کشور و دخیل بودن عوامل متعدد در نحوه ابتلا به این بیماری که خارج از اراده کارفرمایان است، ابتلای کارکنان را نمی‌توان صرفا ناشی از الودگی محیط کاری و عدم رعایت راهنماهای بهداشتی ابلاغی از سوی وزارت بهداشت دانست. لذا مقتضی است این موضوع به صراحت در پروتکل‌های مربوطه قید گردد که اگر کارفرما تعهدات خود در خصوص رعایت پروتکل‌های بهداشتی را رعایت و فرم‌های خود اظهاری نیز توسط شاغلین تکمیل شود، مسئولیتی متوجه کارفرما نیست.

از اینرو خواهشمند است مساعدت و دستورات مقتضی برای تسریع در رسیدگی به این مهم را صادر فرمایند. پیشاپیش از حسن توجه جناب عالی قدرتی می‌نمایم.

علی یخشی
رئیس هیات مدیره

راهکارهای پیشنهادی برای کاهش اثرات منفی ویروس کرونا بر صنعت برق

سندیکای صنعت برق ایران
Iran Electrical Industry Syndicate

تهران

جناب آقای دکتر رحمانی
مقام عالی محترم وزارت صنعت معدن تجارت

موضوع: راهکارهای پیشنهادی برای کاهش اثرات منفی ویروس کرونا بر صنعت برق

با سلام و احترام؛

سین تریک فرانسه پیمانکار، سازندگان، پیمانکاران، مهندسان مشاور و تامین کنندگان کالا و خدمات صنعت برق کشور در ادامه آمده است که به منظور کاهش اثرات منفی شیوع ویروس کرونا بر صنعت برق، و افزایش تاب‌آوری ارکان زنجیره تامین و طرح‌های این بخش، تدابیر ویژه‌ای از سوی دولت بکار بسته شود تا مجموعه فعالان این بخش بتوانند ضمن رعایت سیاست‌ها و راهبردهای مصوب ابلاغی کشور در جهت مقابله با کرونا، ظرفیت‌های اجرایی را حفظ و مسئولیت‌های خود در اجرای انواع قراردادهای جاری (مطالعات، مهندسی، اجرا، ساخت و تولید و بهره‌برداری) به انجام رسانند.

پیشنهادات ارائه شده سندیکا در خصوص اقدامات اجرایی برای قراردادهای در شرایط بوجود آمده ناشی از شیوع بیماری همه‌گیر کرونا به شرح زیر است:

۱. وضعیت فورس ماژور (حوادث قهریه طبیعی ناشی از شیوع بیماری‌های واگیردار) به منظور اجرایی شدن مفاد قراردادی مرتبط بر این وضعیت در انواع شرایط عمومی و خصوصی قراردادهای اعلام گردد.

۲. مطالعه، احداث و تأمین و ساخت تجهیزات بخش برق و انرژی ابلاغ شود.

۳. با بانک مرکزی برای صدور دستور به بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری در خصوص تمدید مهلت پرداخت اقساط وام‌های دریافتی بدون احتساب جریمه دیرکرد و تمدید ضمانتنامه‌های بانکی و اعتبارات و بروات هماهنگی لازم بعمل آید.

۴. با بیمه مرکزی برای تمدید بیمه‌های پروژه‌ها در جهت کاهش بار مالی و صرفه‌جویی در بودجه دستگاه‌های اجرایی در زمان تعطیلی پروژه‌های عمرانی هماهنگی به عمل آید.

۵. با سازمان امور مالیاتی برای تمدید تاریخ مجاز

ارسال اظهارنامه‌ها و تعویق پرداخت مالیات برارزش افزوده‌ی زمستان ۱۳۹۸ و مالیات عملکرد تکلیفی و حقوق تا پایان شهریور ۱۳۹۹ بدون اعمال جریمه هماهنگی لازم معمول گردد.

۶. با سازمان تأمین اجتماعی برای پذیرفتن لیست‌های بیمه اسفند ماه ۱۳۹۸ تا شهریور ۱۳۹۹ براساس آخرین لیست (بهمن ۱۳۹۸) بدون دریافت حق بیمه با توجه به فعال نبودن پروژه‌ها در این فاصله زمانی هماهنگی شود. شایان ذکر است مبالغ معوقه می‌تواند با شروع فعالیت پروژه‌ها در ماه‌های آتی از طریق پرداخت درصدی از صورت وضعیت‌ها جبران شود.

۷. مشاوران، پیمانکاران، بهره‌برداران، سازندگان و تأمین کنندگان کالای بخش برق و انرژی در لیست مشاغل آسیب دیده برای برخورداری از تسهیلات مشمولین این لیست، بسته‌های حمایتی و وام‌های کم بهره برای تأمین نقدینگی لازم جهت پرداخت حقوق کارکنان حداکثر به میزان ۲۵ درصد کارکرد سال قبل براساس لیست بیمه و به مدت شش ماه منوط به عدم اخراج کارکنان در مدت تعیین شده قرار گیرند.

۸. اعتبار لازم برای پرداخت حداقل ۷۰ درصد مطالبات قطعی طرف‌های قراردادی به‌منظور فراهم آوردن امکان ادامه فعالیت شرکت‌ها اختصاص یابد.

۹. به‌منظور تسهیل دسترسی واحدهای تولیدی صنعت برق به مواد اولیه، امکان اعتباری کردن فروش مواد اولیه موردنیاز (مس، آلومینیوم، مواد پتروشیمی) که از طریق صنایع بالادستی کشور تأمین می‌شود، فراهم گردد. همچنین ترخیص مواد اولیه موردنیاز صنعت برق که به تواتر دارای سابقه واردات بوده و عدم ساخت داخل آن محرز است با کاهش تشریفات گمرکی تسریع شود.

۱۰. اعتبار لازم برای جبران هزینه‌های دفاتر مرکزی

مشاوران و شرکت‌های پیمانکار به عنوان بخشی از هزینه‌های بالاسری در زمان تعطیلی کارگاه‌ها اختصاص یابد. از آن‌جا که پیش‌بینی هزینه‌های تعلیق اصولاً برای جبران تعلیق یک پروژه منظور شده است، در شرایط حاضر به دلیل تعلیق همزمان تمام پروژه‌های یک شرکت، مبالغ یادشده پاسخ‌گوی پرداخت هزینه‌های بالاسری دفتر مرکزی نخواهد بود.

۱۱. با توجه به افزایش نرخ ارز و افزایش حداقل نرخ دستمزد و مزایای قانونی در سال ۱۳۹۹، تمهیدات مقتضی برای اعمال تعدیل در قراردادهای جاری در نظر گرفته شود و یا سازمان برنامه و بودجه با اعطای خط اعتباری به کسب و کارهای حوزه برق و انرژی، متناسب با تعداد شاغلان بخشی از هزینه‌های ثابت بنگاه‌ها شامل حقوق و خسارات ناشی از تاخیر دولت در پرداخت مطالبات را در بازه سه ماهه پرداخت نماید.

۱۲. با توجه به شرایط خاص کشور و محدود شدن مبادلات مالی و مراودات بین‌المللی و همچنین کاهش چشمگیر قیمت جهانی نفت که بر روی منابع درآمدی بودجه کشور اثرات منفی خواهد داشت، امکان خاتمه پیمان‌هایی که خارج از اولویت ملی هستند فراهم شود.

۱۳. کمک هزینه‌های اجرای پروتکل‌های بهداشتی از جمله تأمین مواد ضدعفونی و اقلام حفاظتی برای واحدهای تولیدی و پروژه‌های صنعت برق در نظر گرفته شود.

در پایان سندیکا ابراز امیدواری کرده است که با دستور وزیر محترم نیرو و همکاری تمامی مسئولان کشور، از فروپاشی سازندگان، پیمانکاران و شرکت‌های مهندسی و تأمین کنندگان صنعت برق جلوگیری شود و تمامی آحاد جامعه بتوانند از این شرایط حساس کشور و چالش بزرگ ملی به سلامت عبور کنند.

علی بخشی
رئیس هیات مدیره

رونوشت:

جناب آقای دکتر محسن تریک، معاونت محترم امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت
جناب آقای محسن کرمان، مدیرکل محترم برق و انرژی وزارت صنعت، معدن و تجارت

دعوت به همکاری

سندیکای صنعت برق ایران به منظور تامین نیروی انسانی برای کمیته حقوقی و قراردادی و انجام امور کارشناسی روابط کارفرما و پیمانکار از متقاضیان واجد شرایط دعوت به همکاری می‌نماید:

رشته‌های تحصیلی مورد نیاز:

کارشناسی حقوق و مدیریت بازرگانی و رشته‌های زمینه شامل مهندسی برق و مهندسی صنایع (داشتن تجربه و یا گواهینامه آموزش‌های کاربردی مرتبط با امور حقوقی و قراردادی برای رشته‌های زمینه‌ای ضروری است)

• مهارت‌های عمومی و تخصصی

- o آشنایی با مفاهیم و مبانی علمی حوزه‌ی همکاری از جمله حقوق تجارت و تدوین قراردادها، قوانین مالیات و بیمه تامین اجتماعی و ...
- o تسلط بر نرم افزارهای Office (شامل Word، Excel و PowerPoint)
- o تسلط بر اصول مکاتبات و مستندسازی
- o توانایی تدوین گزارش کارشناسی
- o کار با اینترنت و وسایط‌های تعاملی و شبکه محلی
- o زبان انگلیسی (خواندن و درک متون انگلیسی)
- o داشتن سابقه کار مرتبط مزیت به شمار می‌رود.

• ویژگی‌های فردی:

- o مسئولیت پذیری بالا و خودمدیریتی
- o توانایی کار تیمی و روابط عمومی خوب
- o مشتاق به یادگیری و خلاقیت در کارها

متقاضیان واجد شرایط می‌توانند رزومه خود را به آدرس پست الکترونیکی data@ieis.ir ارسال نمایند.

دعوت به همکاری

سندیکای صنعت برق ایران به منظور تامین نیروی انسانی برای کمیته حقوقی و قراردادی و انجام امور کارشناسی روابط کارفرما و پیمانکار از متقاضیان واجد شرایط دعوت به همکاری می‌نماید. متقاضیان واجد شرایط می‌توانند رزومه خود را به آدرس پست الکترونیک data@ieis.ir ارسال نمایند.

مجاز شدن تاخیر پیمانکاران در زمان اجرای تعهدات

سازمان برنامه و بودجه: تاخیر ناخواسته پیمانکاران در زمان اجرای تعهدات به دلیل شیوع ویروس کرونا، از مصادیق شرایط حوادث قهری قلمداد شد.

به گزارش سندیکای صنعت برق ایران، با اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور، تاخیر ناخواسته پیمانکاران در زمان اجرای تعهدات به دلیل شیوع ویروس کرونا، از مصادیق شرایط حوادث قهری قلمداد شد و به این ترتیب، هزینه‌های ناشی از این تاخیر از قبیل دستمزد نیروی انسانی و ماشین‌آلات بر عهده واگذارندگان کار قرار گرفت.

پس از نامه‌نگاری چندی پیش رییس اتاق بازرگانی تهران با رئیس‌جمهور درخواست وی برای قرارگیری تعهدات پیمانکاران در شرایط فورس‌ماژور در دوران شیوع کرونا براساس تعریف سازمان برنامه و بودجه، رییس امور نظام فنی اجرایی، مشاوران و پیمانکاران این سازمان در نامه‌ای به محمدرضا انصاری، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران و رییس شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای، تاخیرهای پیش‌آمده در اسفندماه سال گذشته

تاکنون که به دلیل جلوگیری از انتشار ویروس کرونا بوده‌است را مجاز اعلام کرد.

بر اساس نامه سیدجواد قانع‌فر که نسخه‌ای از آن در اختیار روابط عمومی اتاق تهران قرار گرفته‌است، طرفین قراردادهای پیمانکاری ساخت و اجرا، خدمات بازرسی و مشاوره میدانی و خدمات نصب و اجرا در کارهای انفورماتیک می‌توانند با توجه به شرایط منطقه و پروژه و با رعایت دستورالعمل الزامات بهداشتی، خدمات موضوع قرارداد را ادامه دهند یا با استفاده از ظرفیت‌های موجود در مفاد قراردادهای منعقد به گونه‌ای عمل کنند که ضمن رعایت حقوق طرفین قرارداد، الزامات کیفیت، هزینه و زمان بهینه پروژه‌ها نیز تامین شود.

در این نامه همچنین تصریح شده‌است که آن دسته از قراردادهایی که منجر به جهش تولید شده یا در فهرست طرح‌ها و پروژه‌های مهم قابل اتکا در سال ۱۳۹۹ قرار دارند، لازم است ضمن رعایت الزامات سلامت و بهداشت کار، ترتیبی اتخاذ شود که تاخیری در روند اتمام و تکمیل آنها صورت نگیرد.

بخشنامه وزرات کشور ترکیه برای حمل و نقل در مبادی گمرکی

به گزارش سندیکای صنعت برق ایران، وزارت کشور طی بخشنامه‌ی، مقررات و تدابیر اتخاذ شده درباره ورود و خروج کامیون‌ها از مرزهای ترکیه را اعلام کرد.

[متن بخشنامه](#)

که دولت مکلف است سهم نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک را با اولویت سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (داخلی و خارجی) با حداکثر استفاده از ظرفیت داخلی تا پایان اجرای قانون برنامه (سال ۱۴۰۰) به حداقل پنج درصد ظرفیت برق کل کشور برساند. به این معنی که اکنون میزان تولید برق از انرژی‌های تجدیدپذیر ۸۵۰ مگاوات است و اگر ظرفیت تولید برق در کشور ۸۰ هزار مگاوات را تخمین بزنیم، سهم انرژی‌های نو و تجدیدپذیر در زنجیره برق کشور کمی بیش از یک درصد است.

مصوبه فراموش شده

اما این مصوبه در چه وضعیتی قرار دارد؟ آیا ارگان‌های مکلف شده در بازه دو ساله توانسته‌اند ۲۰ درصد برق خود را تأمین کنند؟ و اگر اینکار انجام نشده دلایل و استدلال مخالفان چه بوده است؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد، با گذشت بیش از یک سال از زمان پایان اجرایی شدن این مصوبه، ابهامات زیادی درباره آن وجود دارد که دلایل اجرایی نشدن این مصوبه نوسانات ارز، جذاب نبودن بازار برق، نبود آئین‌نامه‌های اجرایی و البته نگاه هزینه‌ای مدیران دولتی و عمومی به این مصوبه بوده است.

حالا و پس از گذشت بیش از ۲ سال از این مصوبه صداهای زیادی به صدا درآمد، عده‌ای معتقد هستند که شرکت توزیع باید نرخ فروش برق به ارگان‌ها را بر حسب تعرفه خرید انرژی‌های تجدیدپذیر محاسبه کند. غلامحسین شافعی، رئیس اتاق بازرگانی ایران در اردیبهشت ماه سال گذشته در نامه‌ای به وزیر نیرو خواستار ابلاغ دستورالعمل مصوبه هیأت وزیران درباره الزام ارگان‌های دولتی به تأمین ۲۰ درصد از برق مصرفی از انرژی‌های تجدیدپذیر به شرکت‌های توزیع برق شد.

آسیب دیده و ایده‌های جدید «اقتصاد کرونایی» با توجه به وضعیت فعلی اجتماعی-اقتصادی، شرایط خاصی را در کشور ایجاد کرده است. از سویی برخی از کارشناسان راه حل عبور از «بحران» فعلی را حمایت از کسب و کارگاه‌های کوچک و کارگاه‌های تولیدی می‌دانند و برخی دیگر راه کارهای اقتصادی از جمله تسهیلات مالیاتی و بانکی را جز راهکار عنوان کرده‌اند. اما آیا نمی‌توان از ظرفیت‌های «قانونی» و «مصوب» در کشور که در حمایت از کسب و کارها استفاده کرد؟ پایش‌های صورت گرفته نشان می‌دهد حداقل در حوزه برق و انرژی مصوبات خاک خورده که جزوه برنامه‌های پنج و ششم توسعه بوده وجود دارد.

مصوبه ۲۰ درصد تأمین برق

تأمین ۲۰ درصد برق مصرفی ساختمان وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و ... توسط انرژی‌های تجدیدپذیر یکی از مواردی است که پرونده آن سال‌های سال است خاک می‌خورد و هرازچندگاهی خبرهایی درباره عدم اجرای آن توسط دستگاه‌ها منتشر می‌شود.

بر اساس این مصوبه «تصویب نامه هیأت وزیران به شماره ۷۸۲۵۰/ت ۵۱۹۰۴ ه در جلسه مورخ ۹۵/۰۶/۲۵ با استناد به اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مقرر شد وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و ... بر اساس فهرستی که وزارت نیرو تعیین و اعلام نموده است موظف هستند طی دو سال حداقل ۲۰ درصد از برق مصرفی ساختمان‌های خود را از انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین نمایند»

البته ماده ۵۰ قانون برنامه ششم توسعه تأکید دارد

به گزارش مهر، رونق بخشیدن به کسب و کار به ویژه در ایام کرونایی با رویکرد جهش تولید با استفاده از پتانسیل‌های موجود مقدور است که یکی از آنها لزوم توجه به ظرفیت تولید برق تجدیدپذیر است. محمدرضا حیاتی، کارشناس انرژی طی یادداشتی به بررسی این موضوع پرداخته است که از نظر تان می‌گذرد: تشکیل پویش‌های حمایتی از کسب و کارهای

«بی تفاوتی» به مصوبه مهم حمایت از تولید انرژی

رونق بخشیدن به کسب و کار به ویژه در ایام کرونایی با رویکرد جهش تولید با استفاده از پتانسیل‌های موجود مقدور است که یکی از آنها لزوم توجه به ظرفیت تولید برق تجدیدپذیر است.

در این نامه از وزیر نیرو درخواست شده جهت اجرایی شدن مصوبه فوق و جلوگیری از انباشته شدن بیشتر جرایم، نسبت به ابلاغ دستورالعمل مذکور به شرکت‌های توزیع برق سراسر کشور به منظور محاسبه افزایش بهای ۲۰ درصد از برق اداراتی که بند یک مصوبه را اجرا نکرده‌اند و اعمال در قبوض برق آنان طبق مصوبه فوق اقدام شود. پیش از این نیز شرکت توانیر در نامه‌ای به شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع برق سراسر کشور، ضمن ارسال لیست ارگان‌های مشمول مصوبه فوق، خواستار اطلاع‌رسانی به ادارات مذکور شده و تأیید کرده است که در صورت عدم تأمین ۲۰ درصد از برق مصرفی از انرژی‌های تجدیدپذیر تا تاریخ ۳۱ شهریور ۹۷، تعرفه ۲۰ درصد برق مصرفی آنان براساس متوسط نرخ خرید تضمینی برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر محاسبه شود. اما جالب است پس از گذشت بیش از دو سال از اتمام مهلت فوق، شرکت‌های توزیع هنوز نسبت به محاسبه و اعمال ۲۰ درصد از تعرفه برق مصرفی ادارات مشمول مصوبه براساس نرخ تجدیدپذیر اقدام نکرده و دلیل آن را عدم دریافت دستورالعمل اجرایی از سوی وزارت نیرو جهت اعمال در قبوض برق اعلام می‌کنند.

فریاد تولیدکنندگان

این موضوع حتی با انتقاد تولیدکنندگان انرژی‌های تجدیدپذیر نیز روبرو شده است، در نشست آبان ماه سال گذشته که در دبیرخانه کمیته ماده ۱۲ برگزار شد، جمعی از مدیران تولیدکنندگان انرژی‌های تجدیدپذیر اعلام کردند علیرغم ابلاغ مصوبه هیأت وزیران در مورد تأمین ۲۰ درصد از برق مورد نیاز اداره‌ها و ارگان‌های دولتی از طریق انرژی‌های تجدید پذیر همچنان دستگاه‌های دولتی این رویه

را اجرایی نکرده‌اند.

آنها علت اصلی اجرایی نشدن این مصوبه را فقدان بودجه کافی و نبود مکانیسم‌های تشویقی اعلام کردند. جالب اینجا است در آن جلسه هوشنگ مؤمنی، معاون دفتر تنظیم وزارت نیرو نیز گفته بود: از آنجا که بیشتر دستگاه‌های دولتی بدهکار وزارت نیرو هستند، محاسبه ۲۰ درصد از برق مصرفی با نرخ دیگر نیز مطابق رویه موجود وصول نخواهد شد، بنابراین لحاظ آن در قبوض برق دستگاه‌ها تأثیری در اجرای این مصوبه نخواهد داشت.

ظرفیتی که دیده نشده

استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر اعم از خورشیدی، بادی، زیست توده، زمین گرمایی، سامانه پیل‌های سوختی و... طی چندسال اخیر به دلیل محدودیت‌های نیروگاه‌های فسیلی مورد استقبال قرار گرفته است، البته این موضوع در ایران نیز به دلیل ظرفیت‌های سرزمینی و دارا بودن ۳۰۰ روز آفتابی و برخورداری از بادهای موسمی مناسب، با مجموعه اقداماتی روبرو شده است. شکل‌گیری سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا)، مشارکت بخش خصوصی و جلب توجه بازار، ایجاد قراردادهای خرید تضمینی برق (PPA) و دیگر اقدامات باعث شد که طی سال‌های گذشته نصب و راه اندازی مولدهای تجدیدپذیر از ظرفیت ۱۰۰ مگاواتی به حدود ۸۰۰ مگاوات برسد، که البته این ظرفیت تولید هنوز با اسناد بالادستی فاصله زیادی دارد.

البته تأمین برق ارگان‌های دولتی و عمومی از محل انرژی‌های تجدیدپذیر تنها باعث تأمین ۲۰ درصدی مصرف برق آنها نمی‌شود بلکه با ایجاد زنجیره این واحدها، مزایای دیگری برای شبکه توزیع از جمله، پیک سایه، پایداری شبکه، مسائل زیست محیطی

و... را به همراه دارد، به طور مثال در تابستان‌ها که ظرفیت شبکه به بالاترین حد می‌رسد، تزریق انرژی این واحدها به شبکه می‌تواند نقش مهمی در عدم خاموشی‌های احتمالی بازی کند.

یک حساب و کتاب ساده

اما بزرگترین آسیب جدی این «بی تفاوتی» نسبت به اجرای مصوبه سال ۹۵، از بین بردن یک بازار بزرگ کسب و کار و رونق تولید کارگاه‌های فعال در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر است. بر اساس آمارهای موجود مقدار پیک بار مصرف برق منطقه تهران شامل قم، تهران و البرز در تیرماه سال ۹۸ به بیش از ۱۰ هزار مگاوات رسیده است که تخمین‌ها از سهم ۲۰ درصدی ساختمان‌های اداری اعم از دولتی و عمومی (وزارت خانه‌ها، دانشگاه‌ها، شهرداری، بانک‌ها و...) خبر می‌دادند. این آمار به این معنی است که تنها در تهران در پیک روزهای گرم تابستان مصرف برق این ارگان‌ها به بیش از ۲ هزار مگاوات ساعت می‌رسد که این عدد یک ظرفیت بزرگ برای سرمایه‌گذاری و در نهایت اشتغال‌زایی است.

این موضوع را می‌توان با یک حساب و کتاب ساده تخمین زد، به طور مثال فرض شود میزان مصرف برق یکی از ساختمان‌های وزارتخانه‌های تهران نزدیک به ۲ مگاوات ساعت باشد، که با در نظر گرفتن تأمین ۲۰ درصدی مصرف برق از انرژی‌های تجدیدپذیر (در اینجا سامانه‌های خورشیدی مد نظر است)، انرژی ۴۰۰ کیلووات ساعتی باید از این واحدها برای این وزارتخانه احصا شود.

برای ایجاد چنین واحدی (۴۰۰kwh) نیاز به ۱۳۰۰ پنل خورشیدی ۳۱۰ واتی خواهیم داشت، و به همین میزان توان باید از اینورترهای خورشیدی به طور مثال ۲۰ اینورتر ۲۰ کیلوواتی استفاده کرد،

که تجهیزات دیگری از جمله سیستم سیمکشی و سازه فلزی مورد نیاز است. که مجموعه این تجهیزات برای احداث چنین نیروگاهی نزدیک به ۵ میلیارد تومان هزینه در بر خواهد داشت که با توجه به وجود ظرفیت تولید پنل‌های خورشیدی، اینورتر و تمامی تجهیزات جانبی در کشور شاهد یک بازار «دست نخورده» چه برای تولید کنندگان و سرمایه‌گذاران و در نهایت اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم خواهیم بود.

به هر حال اجرای مصوبه سال ۹۵ هیأت وزیران هنوز پس از یک سال از پایان مهلت اجرای آن هم به نظر می‌رسد توجیه پذیر باشد، البته موارد انگشت شمار نیز از انجام این مصوبه در برخی از مناطق کشور گزارش شده است.

۳ درصد و ۵,۸ درصد

صندوق بین‌المللی پول: بر اساس جدیدترین بررسی‌های کارشناسان صندوق بین‌المللی پول که نتایجش در گزارش چشم‌انداز اقتصادی جهان منعکس شده است، پیش‌بینی می‌شود که تولید ناخالص جهان در سال ۲۰۲۰ نسبت به سال گذشته ۳ درصد کاهش یابد؛ اما انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۱ اقتصاد جهان یک رشد ۵,۸ درصدی را تجربه کند که البته این مسئله منوط به عادی‌سازی روند فعالیت‌های اقتصادی پس از بحران کرونا خواهد بود

۲۲ میلیون شغل

سی‌ان‌بی‌سی: اقتصاد آمریکا طی چهار هفته اخیر بیش از ۲۲ میلیون شغل را بر اثر بحران کرونا از دست داده است که این رقم تقریباً با کل شغل‌های ایجاد شده (به‌صورت خالص) در این کشور طی یک دهه اخیر برابری می‌کند.

۶,۸ درصد

سی‌ان‌بی‌سی: اداره ملی آمار چین اعلام کرد تولید ناخالص داخلی این کشور در سه‌ماهه نخست سال جاری میلادی در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۶,۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. اقتصاد چین از سال ۱۹۹۲ تاکنون در هیچ دوره سه‌ماهه‌ای رشد اقتصادی منفی را تجربه نکرده بود اما اینک تحت تأثیر بحران کرونا بار دیگر پس از حدود سه دهه شاهد رشد اقتصادی منفی بوده است.

۸ درصد

بلومبرگ: پس از آن که دولت فرانسه تصمیم به تمدید مقررات منع آمدوشد در این کشور تا روز یازدهم می (۲۲ اردیبهشت) گرفت، «برونو لو میر» وزیر دارایی فرانسه اعلام کرد که اقتصاد

این کشور در سال ۲۰۲۰ احتمالاً ۸ درصد نسبت به سال گذشته کوچکتر خواهد شد.

۲۲ دلار از ۳۶ دلار

بلومبرگ: قیمت هر بشکه نفت برنت دریای شمال از ابتدای سال جاری میلادی تاکنون حدود ۳۶ دلار کاهش یافته است که برآوردهای کارشناسان بлумبرگ حاکی از این است که ۲۲ دلار از این کاهش قیمت ناشی از کمبود تقاضا بوده است.

۱۶ درصد

سی‌ان‌ان: شرکت هتل‌های زنجیره‌ای هیلتون به دلیل شرایط خاص ناشی از شیوع ویروس کرونا در جهان که کاهش شدید سفرهای کاری و تفریحی را کشورهای مختلف به دنبال داشته، تاکنون بیش از ۱۶ درصد از هتل‌های خود را به‌طور موقت تعطیل کرده است.

۸,۷ درصد

سی‌ان‌ان: شاخص فعالیت‌های خرده‌فروشی در آمریکا طی ماه مارس ۸,۷ درصد نسبت به ماه قبل کاهش یافته است که این رقم بیشترین میزان افت شاخص فعالیت‌های خرده‌فروشی در آمریکا از زمان معرفی این شاخص به شمار می‌رود.

۲۰ دلار

سی‌ان‌ان: در معاملات روز چهارشنبه بورس کالای نیویورک قیمت پایانی هر بشکه نفت خام سبک تگزاس برای اولین بار در بیش از ۱۸ سال اخیر به کمتر از ۲۰ دلار سقوط کرد.

۵,۴ درصد

مارکت واچ: شاخص تولید صنعتی آمریکا در ماه مارس با ۵,۴ درصد کاهش نسبت به ماه قبل،

شدیدترین افت خود را از ابتدای سال ۱۹۴۶ تاکنون تجربه کرد.

۱۰ درصد

گاردین: وزارت خزانه‌داری استرالیا پیش‌بینی می‌کند که نرخ بیکاری این کشور در اوایل فصل تابستان به ۱۰ درصد خواهد رسید که این رقم تقریباً دو برابر نرخ بیکاری اعلام‌شده برای ماه مارس است.

۴۰ تا ۴۵ دلار

اوپل پرایس: مدیرعامل شرکت «گازپروم نفت» روسیه در مصاحبه با یکی از نشریات اقتصادی این کشور اعلام کرد که اگر محدودیت‌های تردد (با هدف مهار شیوع ویروس کرونا) در آمریکا برداشته شود، تقاضا برای نفت بهبود خواهد یافت و قیمت هر بشکه نفت سبک تگزاس می‌تواند تا پایان سال جاری میلادی به ۴۰ تا ۴۵ دلار برسد.

۱۵ درصد

رویترز: بانک مرکزی ایتالیا در نسخه جدید بولتن اقتصادی خود اعلام کرد که بر اساس برآورد اولیه، شاخص تولید صنعتی این کشور در ماه مارس (۱۱ اسفند تا ۱۲ فروردین) در مقایسه با ماه قبل حدود ۱۵ درصد کاهش یافته است.

۳,۸ درصد

رویترز: شینزو آبه، نخست‌وزیر ژاپن، در پایان نشست خود با اعضای شورای مشاوران اقتصادی دولت این کشور اعلام کرد که بسته محرک اقتصادی (به ارزش حدود ۱ تریلیون دلار) که هفته گذشته از آن رونمایی شد، می‌تواند تولید ناخالص داخلی واقعی ژاپن را به میزان ۳,۸ درصد افزایش دهد.

جهان اقتصاد و کسب‌وکار به روایت آمار

اعداد و ارقام اقتصادی در هفته سوم فروردین‌ماه ۱۳۹۹

پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول از نرخ رشد تولید ناخالص جهان در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱، نرخ رشد اقتصادی چین در سه‌ماهه نخست سال جاری میلادی، افت شدید شاخص‌های اقتصادی در آمریکا و ثبت رکوردهای منفی جدید در بازار نفت جزو مهم‌ترین آمارهای تجاری و اقتصادی منتشرشده طی این هفته بوده‌اند.

۱,۳۸۶ میلیارد دلار

صندوق بین‌المللی پول: هیئت اجرایی صندوق بین‌المللی پول با پرداخت ۱,۳۸۶ میلیارد دلار وام به دولت پاکستان برای حمایت از تلاش‌های این کشور در راستای مهار اثرات انسانی و اقتصادی بیماری همه‌گیر کووید-۱۹ موافقت کرد.

معاون اول رئیس‌جمهور در دیدار با وزیر و معاونان وزارت صمت عنوان کرد

باید بدون کمترین تردید از بخش خصوصی و فعالان اقتصادی حمایت کنیم

اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور، بر ضرورت حمایت از فعالان بخش خصوصی به عنوان سربازان خط مقدم مبارزه با کرونا تاکید کرد.

فعالان بخش خصوصی با هدایت اتاق‌های بازرگانی، در سال گذشته با وجود شرایط سخت تحریم، رکود اقتصادی و تبعات ناشی از کرونا در ماه پایانی سال، تلاش زیادی برای بهبود شرایط اقتصاد، رونق تولید و توسعه صادرات غیرنفتی داشته‌اند. این در شرایطی است که بخش خصوصی همواره متحمل دشواری‌ها و زیان‌های فراوانی از روند سنگین بوروکراسی در کشور، اتخاذ تصمیم‌های ناگهانی و ابلاغ دستورالعمل‌های دفعی و اجرای برخی سیاست‌های رانتهی داشته است.

با این حال نهاد اتاق بازرگانی به عنوان نهاد مرجع بخش خصوصی، همواره در تمامی دوره‌ها، به‌ویژه شیوع کرونا، تجربیات و نظرات کارشناسی خود را در قالب پیشنهادهای کاربردی به دولت و سیاستگذار عرضه کرده و از انجام اقدامات حمایتی و کمک به مردم و نهادهای دولتی در قالب مسئولیت اجتماعی خود، دریغ نکرده است.

در همین راستا، معاون اول رئیس‌جمهور نیز در دیدار با وزیر و معاونان وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت با تقدیر از تلاش شبانه‌روزی کارخانه‌ها و کارگاه‌ها و بنگاه‌های تولیدی و خدماتی، و با اشاره به فعالیت قابل توجه بخش خصوصی در توسعه صادرات غیرنفتی کشور، عنوان کرد که فعالان بخش خصوصی، همان‌گونه که سرباز خط مقدم مقابله با تحریم بوده و هستند، امروز نیز سربازان خط اول مبارزه با کرونا هستند و بدون تردید باید از آنان حمایت کرد.

مهمترین نکات سخنان اسحاق جهانگیری را بخوانید:

*بانک مرکزی مسئول تامین ارز کشور است و

حتی درباره یک دلار نیز حساسیت وجود دارد و اگر کسی یک دلار گرفته باشد و کالا وارد نکرده باشد مرتکب خیانت ملی شده است و باید در پیشگاه دستگاه قضایی کشور پاسخگو باشد. مگر می‌توان در شرایط سخت ارزی کشور از یک دلار هم چشم‌پوشی کرد؟

*در همه جای دنیا ابتدا باید کالا وارد کشور شود و سپس ارز آن پرداخت شود. علت آنکه ما نمی‌توانیم به این شیوه عمل کنیم، وجود تحریم‌هاست. ما باید ابتدا ارز را حواله کنیم تا کالا وارد کشور شود که این خود آغاز خیلی از اتفاقات است.

*حساسیت نسبت به تخلفات بالاست. قوه قضاییه در سال ۹۷ از مقام معظم رهبری مجوزی خاص برای مقابله با فساد دریافت کرد که اگر تخلفی صورت گرفت بتواند با سرعت برخورد کند.

*در برخی رسانه‌ها مطرح می‌شود که در ارز ۴۲۰۰ تومانی رانت نهفته است. امروز کسانی که طرفدار عدم ترویج رانت بوده‌اند نیز به این باور رسیده‌اند که برای کمک و حفاظت از مردم باید اقداماتی انجام داد. برای حفاظت از معیشت مردم، ارز ۴۲۰۰ تومانی تعیین شد تا اقلام ضروری و کالاهای اساسی مردم تامین شود. اینکه گفته می‌شود پرداخت ارز با قیمت ۴۲۰۰ تومان رانت است، این اقدام دولت در حقیقت برای حفاظت از معیشت مردم است و پرداخت ارز با این مبلغ تنها برای اقلام ضروری و برخی کالاهای اساسی است.

*هدف اصلی دولت، دفاع و حمایت از زندگی مردم به خصوص اقشار ضعیف جامعه است. نمونه دیگر این‌گونه اقدامات دولت، خرید گندم از کشاورز به قیمت ۲۵۰۰ تومان است که پس از تبدیل به آرد به قیمت ۶۶۵ تومان به نانواهایی داده می‌شود که ممکن است هر کس بگوید این اقدام با عقل

اقتصادی سازگار نیست اما هدف دولت این است که نان با قیمت مناسب به طبقات مختلف جامعه برسد.

*مردم باید بدانند و خودمان نیز باید باور داشته باشیم که با فساد مخالف هستیم. فساد در هر جا و توسط هر کس که باشد باید با آن مبارزه کرد چرا که فساد مانند موربانه به جان انقلاب افتاده تا آن را از پا درآورد. امید مردم زمانی تبدیل به یاس می‌شود که می‌بینند زندگی‌شان در سختی است اما عده‌ای با فساد زندگی آن‌چنانی دارند.

*مقابله با فساد در همه مدیران کشور به مسئله اصلی تبدیل شود. مدیری که بداند فساد در زیرمجموعه‌اش رخ داده اما فوراً برخورد نکند، در حالت خوش‌بینانه مدیری بی‌عرضه و در حالت بدبینانه مدیری آلوده است.

*رئیس‌جمهور در راستای شفاف‌سازی و مقابله با فساد خواسته بود که اسامی دریافت‌کنندگان ارز ۴۲۰۰ تومانی در سامانه‌ای منتشر شود که مردم در جریان آن قرار گیرند. در موضوع تسهیلات ۵۰ هزار میلیارد تومانی نیز در جلسه ستاد اقتصادی دولت موافقت شد که اسامی دریافت‌کنندگان این تسهیلات در سامانه اعلام شود تا مردم مطلع باشند که کدام واحدهای تولیدی از این امکان استفاده کرده‌اند.

کرونا و فعالیت مدام بخش خصوصی در حوزه تولید و توزیع

*در کنار مشکلات و مسائل تلخ شیوع کرونا اتفاقات مهمی در کشور رخ داد که بخشی از این اتفاقات در حوزه مسئولیت وزارت صمت بود. یکی از وظایف و اقدامات وزارت صمت در مقطع شیوع کرونا را تامین نیازها و کالاهای اساسی است. در کشوری که درگیر جنگ اقتصادی با آمریکا است کارهای بزرگی

مکانیزم تامین منابع از بانک مرکزی

سیدمحمدهادی سبحانیان
عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی

شیوع ویروس کرونا در جهان، عکس العمل‌های سیاستی متنوع و متعددی در کشورهای مختلف به همراه داشته است. در یک دسته‌بندی کلی، این پاسخ‌های سیاستی را می‌توان به دو بخش تقسیم کرد. گروه اول، مجموعه‌ای از اقدامات در حوزه‌های بهداشت و درمان، حمل‌ونقل، محدودیت فعالیت کسب‌وکارها و... است که ناظر به پیشگیری یا کنترل شیوع بیماری است. گروه دوم، مجموعه‌ای از سیاست‌های اقتصادی به منظور کاهش اثرات مخرب اقتصادی شیوع بیماری در کشورها است، که ذیل سه دسته سیاست‌های مالی (بودجه‌ای)، سیاست‌های پولی و سیاست‌های ارزی قابل دسته‌بندی هستند. در

ایران نیز سیاست‌هایی ذیل هر یک از دسته‌های فوق‌الذکر اتخاذ شده که حتما نیازمند نقد و بررسی است، اما این مرقومه به دنبال بیان تیتروار برخی محورهای مهمی است که لازم است در ادامه مسیر مبارزه با ویروس کرونا مورد توجه مسوولان و سیاست‌گذاران قرار گیرد.

۱- بسیاری از اپیدمیولوژیست‌ها بر این باورند که موج اپیدمی در کشور هنوز در قسمت صعودی منحنی همه‌گیری قرار دارد و هنوز تا قرار گرفتن موارد ابتلا در بازوی نزولی منحنی همه‌گیری فاصله داریم. بر این اساس تصمیم به تعلیق یا تعدیل مقررات مربوط به فاصله‌گذاری، می‌تواند به گسترش مجدد بیماری منجر شود. در این راستا توجه به توصیه اخیر دبیرکل سازمان بهداشت جهانی در نشست خبری خود در ۱۵ فروردین مهم است. به گفته وی کشورها باید برای خروج از تعطیلی و قرنطینه کامل شیب ملایمی را به همراه کنترل و پایش دقیق بیماری (تقویت نظام بیماریابی، افزایش سواد سلامت عمومی جامعه و...) در پیش بگیرند. در غیر این صورت در یک چرخه معیوب تعطیلی، کنترل ضعیف و تعطیلی مجدد گرفتار خواهند شد.

۲- با توجه به مطلب فوق جلوگیری از شیوع بیماری نیازمند حد قابل قبولی از فاصله‌گذاری و عدم تحرک است و بدون توجه به این مهم، کنترل بیماری بسیار سخت خواهد بود و به تلفات قابل توجه منجر خواهد شد. در عین حال، سیاست‌های موسوم به قرنطینه کامل نیز نیازمند منابع مالی قابل توجه و صرف‌نظر کردن از تولید و اشتغال قابل توجه در این دوره است که خود عوارض مهم دیگری در عرصه اقتصادی و اجتماعی به دنبال خواهد داشت. بنابراین برقراری تعادل میان دوگانه سلامت و اقتصاد

ضروری خواهد بود و نباید یک هدف فدای هدف دیگر شود.

۳- شرط لازم برای دستیابی به موفقیت نسبی در مقابله با بیماری - بدون انجام قرنطینه کامل که در مدت زمان طولانی با توجه به شرایط مالی اقتصادی و اجتماعی حاضر به سختی قابل انجام است - دو عامل «فاصله‌گذاری موثر مداوم اجتماعی» همراه با «تقویت بخش بهداشت کشور برای انجام تست حداکثری و بیماریابی و ایزوله بیماران و مرتبطین به میزان موثر و قابل توجه» است.

۴- نتایج مدل‌سازی‌های مختلف شیوع ویروس کرونا نشان می‌دهد مساله شیوع این ویروس در سناریوهای مختلف فاصله‌گذاری و تست و بیماریابی و ایزوله، یک مساله کوتاه‌مدت نبوده و به‌رغم احتمال کاهش در برخی مقاطع زمانی - که آن هم قطعی نیست - به احتمال زیاد در کل سال ۱۳۹۹ کشور درگیر مقابله با شیوع این بیماری و تبعات مرتبط با آن در حوزه‌های بهداشتی، اقتصادی و اجتماعی خواهد بود. بر این اساس لازم است تدابیری برای تغییر سبک زندگی متناسب با شرایط جدید در دستور کار ستاد ملی مبارزه با کرونا قرار گیرد.

۵- استفاده از ظرفیت‌های دولت الکترونیک و فضای کار مجازی؛ تا مادامی که دارو و واکسن موثری برای این بیماری تولید نشود، تنها راه مقابله، حفظ فاصله فیزیکی و به‌حداقل رساندن ارتباطات حضوری خواهد بود. بنابراین بهتر است تا از ظرفیت‌های فعلی حداکثر استفاده صورت گرفته و ظرفیت‌های بالقوه برای الکترونیک کردن فرآیندهای کاری بهره گرفته شود. با توجه به اینکه دولت الکترونیک در این برهه مزیت کاملاً مشخص در حوزه سلامت و دارای مزایای اقتصادی قابل توجهی است، اجرای آن با مقاومت کمی روبه‌رو خواهد بود.

۶- با توجه به آسیب‌های جدی وارده به حوزه اقتصاد ناشی از شیوع بیماری کووید-۱۹، ستاد کرونا مصوباتی برای حمایت از خانوارها و کسب‌وکارها داشته است. یکی از مهمترین آنها اعطای ۷۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات با نرخ سود ۱۲ درصد به بنگاه‌ها است. این در حالی است که براساس گزارش بانک مرکزی شبکه بانکی در طول ۹ ماهه ابتدایی سال ۱۳۹۸ به‌طور متوسط ماهانه ۷۰ هزار میلیارد تومان و در برخی ماه‌ها مبلغی بیشتر از این مقدار تسهیلات پرداخت کرده است. بنابراین با فرض رشد طبیعی نقدینگی، ۷۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات در واقع همان مبلغی است که بانک‌ها در گذشته در طول یک ماه، به اشخاص حقیقی و حقوقی تسهیلات پرداخت کرده‌اند و اگر هیچ الزامی هم نبود، این اتفاق می‌افتاد. البته آمار ارائه شده درخصوص تسهیلات پرداخت شده توسط بانک‌ها، اعم از تسهیلات امهالی و تسهیلات جدید است که مطابق اطلاعات دریافتی، بخش اعظم آن از جنس تسهیلات امهالی است یعنی تسهیلاتی که عملاً کمکی به تامین مالی بنگاه نمی‌کند و صرفاً ارقام بدهی بنگاه‌ها را افزایش می‌دهد. بنابراین لازم است سازوکاری تمهید شود که بانک‌ها به هیچ عنوان نتوانند تسهیلات امهالی خود را به‌عنوان تسهیلات اعطا شده ذیل برنامه ۷۵ هزار میلیارد تومانی بانک مرکزی معرفی کنند.

۷- بخش خدمات و زیربخش‌های آن از عمده‌ترین بخش‌های اقتصادی است که از کرونا آسیب دیده است. این در حالی است که عمده افزایش اشتغال سال‌های اخیر نیز عمدتاً در بخش خدمات و بنگاه‌های بسیار کوچک (دارای کمتر از ۴ نفر کارکن) و با وضعیت شغلی «کارکن مستقل» بوده است که بخش عمده‌ای از این شاغلان بدون پوشش

عرضه اولیه نماد "شستا"

رخ دیگر یک واگذاری تاریخی

نیما نامداری

در انتهای هفته گذشته بالاخره عرضه عمومی بخشی از سهام شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) تحقق یافت و با عرضه ۱۰ درصد از سهام، این هلدینگ عظیم اقتصادی به یک شرکت سهامی عام تبدیل شد. اگرچه نفس واگذاری سهام در بورس و پذیرش شفافیت ناشی از آن اقدامی مطلوب و مناسب است، اما چند نکته نگران‌کننده را هم باید در نظر داشت. شستا یک هلدینگ سرمایه‌گذاری است، یعنی شرکت اصلی فعالیت عملیاتی چندانی ندارد و از طریق سهامداری و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های زیرمجموعه و ارتقای سود شرکت‌های تابعه کسب سود می‌کند. این شرکت در یک ساختار چهار لایه در حدود ۱۹۰ شرکت مالکیت دارد که این شرکت‌ها در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی، دارو، سیمان، خدمات مالی، فناوری اطلاعات و مخابرات، لوازم خانگی و حمل‌ونقل از مهم‌ترین بازیگران هستند. همچنین شستا در شرکت‌های بزرگی نظیر کشتیرانی جمهوری اسلامی، شرکت ملی نفتکش، حفاری شمال، بانک ملت و انتشارات علمی و فرهنگی هم سهامدار است. در پایان سال

۹۸ سرمایه‌گذاری این شرکت ۸ هزار میلیارد تومان، ارزش دارایی‌های شرکت ۲۰ هزار میلیارد تومان، مجموع بدهی‌ها ۸ هزار میلیارد تومان و حقوق صاحبان سهام هم در حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان بوده است. سود ۹ ماهه منتهی به اسفند ۹۸ هم حدود ۳/۵ هزار میلیارد تومان است.

اولین نکته نگران‌کننده، وضعیت درآمدهای شستا است. درآمد شستا در ۹ ماه منتهی به آخر سال ۹۸ حدود ۴/۱ هزار میلیارد تومان بوده که ۴ هزار میلیارد تومان آن از محل فروش سرمایه‌گذاری‌ها و مابقی یعنی کمتر از ۱۰۰ میلیارد تومان از محل سود شرکت‌های وابسته است. به عبارت دیگر ۹۸ درصد درآمد نشان داده شده در انتهای سال ۹۸ از محل عرضه سهام شرکت‌های زیرمجموعه در بورس و فروش دارایی ایجاد شده است نه از محل سود عملیاتی شرکت‌های تابعه. این درحالی است که در سال مالی منتهی به ۳۱ خرداد ۱۳۹۸ شستا این نسبت برعکس بوده است. در سال مالی قبل، درآمد عملیاتی شستا حدود ۵ هزار میلیارد تومان بوده که ۴/۲ هزار میلیارد تومان آن از محل سود سرمایه‌گذاری‌های قبلی و مابقی یعنی حدود ۱۵ درصد از محل فروش دارایی‌ها بوده است. البته طبیعی است بخشی از درآمد ناشی از سود عملیاتی شرکت‌ها در سه ماه باقیمانده از سال مالی جاری محقق خواهد شد و این نسبت ۲ درصد باقی نخواهد ماند؛ اما به هر حال مشخص است که به ۸۵ درصد سال گذشته به هیچ‌وجه نخواهد رسید. ظاهراً دولت با هدف سودده نشان دادن شستا و عرضه موفق سهام آن دست به کار خطرناکی زده و از محل فروش دارایی، سود ایجاد کرده است. طبیعی است این شکل از سودسازی پایداری ندارد و صرفاً به درد ایجاد هیجان در هنگام عرضه اول

می‌خورد. البته این کار ایراد دیگری هم دارد. مالک اصلی شستا صندوق تامین اجتماعی است و سهامداران این صندوق هم میلیون‌ها کارگر و کارمندی هستند که ماهانه به این صندوق حق بیمه می‌دهند. این‌گونه فروش دارایی‌ها با اهداف کوتاه‌مدت واقعا تا چه حد منطقی و اصولی است؟ نکته نگران‌کننده دیگر را می‌توان در پرتفوی شستا دید. ارزش پرتفوی بورسی شستا (یعنی مجموع ارزش سهام شرکت‌های بورسی که شستا سهامدار آنها است) در ابتدای تابستان ۹۸ در حدود ۲۳ هزار میلیارد تومان بوده که در انتهای سال ۹۸ به ۴۲ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کرده است. بخشی از این رشد به رشد کلی بازار سرمایه در سال ۹۸ برمی‌گردد و بخشی هم ناشی از عرضه اولیه‌هایی بوده که در این مدت توسط شستا انجام شده است. این درحالی است که بهای تمام شده سرمایه‌گذاری‌های خارج از بورس شستا در همین مدت از ۲/۸ هزار میلیارد تومان به ۳/۸ هزار میلیارد تومان رسیده است؛ یعنی به وضوح مشخص است که رشد دارایی‌های گروه شستا ناشی از رشد زیاد بورس تهران بوده نه رشد و کارایی عملیاتی شرکت‌های زیرمجموعه. به نظر می‌رسد مدیریت هلدینگ بزرگی مثل شستا پشت رشد غیرطبیعی بورس پنهان شده و این نگرانی وجود دارد که اگر این روند تغییر کند چه بلایی بر سر شستا و سهامداران واقعی آن یعنی کارگران و بیمه‌شدگان خواهد آمد.

این نگرانی وقتی بیشتر می‌شود که بدانیم هیچ‌کدام از این واگذاری‌ها با تغییر مدیریت همراه نیستند و دولت و نهادهای عمومی کماکان کنترل اکثریت سهام این شرکت‌ها را در کنترل دارند. یعنی عملاً خصوصی‌سازی انجام نشده است. با واگذاری ۱۰

درصد سهام شستا در بورس تنها اتفاقی که رخ داده ایجاد یک درآمد حدوداً ۷ هزار میلیارد تومان برای تامین اجتماعی است؛ بدون آنکه تغییر و تحولی در مدیریت و ساختار عملیاتی شستا ایجاد شده باشد. بگذریم از اینکه در موارد دیگری که بلوک واگذار شده بیشتر بوده هم عملاً با توافق قبلی با خریداران خصولتی، صرفاً مدیریت از یک بخش قدرت سیاسی به بخش دیگری از قدرت سیاسی دست به دست شده است.

شاید گمان کنید همین ۷ هزار میلیارد تومان درآمدزایی هم بد نیست؛ اما خوب است بدانید که فقط یک قلم بدهی دولت به تامین اجتماعی ۲۵۰ هزار میلیارد تومان است که بخش مهمی از آن به واسطه طرح تحول سلامت در دولت یازدهم ایجاد شده یا در سال ۹۸ این سازمان حدود ۱۲۰ هزار میلیارد تومان هزینه داشته که عمدتاً صرف پرداخت مستمري و هزینه درمان بیمه‌شدگان شده است. ضمن اینکه این سازمان در حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان هم بدهی جاری دارد که عمدتاً به وزارت بهداشت و پزشکان و موسسات درمانی است. ۷ هزار میلیارد تومان که هیچ، اگر کل شستا را هم بفروشند تاثیر مهمی بر وضعیت تامین اجتماعی نخواهد شد. به خصوص در سال ۹۹ که کرونا موجب افزایش تقاضای بیمه درمانی و بیمه بیکاری خواهد شد، وضعیت بیمه‌ها بحرانی‌تر هم می‌شود. حالا همین مدیران دولتی که تامین اجتماعی و شستا را به این وضعیت رسانده‌اند ضمن اینکه از حفظ صندلی‌های مدیریتی خود مطمئن هستند، پشت «واگذاری تاریخی» پنهان شده‌اند و خوشحالند که هزینه تنها ۱۵ روز تامین اجتماعی را در بورس تامین کرده‌اند.

برداشت توت فرنگی از مزارع استان گلستان

گلستان پس از کردستان و مازندران سومین قطب تولید توت فرنگی در کشور است. تصاویر برداشت این محصول از مزارع شهر دلند از توابع شهرستان رامیان را نشان می دهند.

IRNA
1984

Ali Asghar Ghezelsaffoo